

Kvalitetsrapport

Västanforsområdet, läsåret 2022/2023

Förskolan Ugglan
Förskolan Rosen

Innehållsförteckning

Västanforsområdet, läsåret 2022/2023	1
Förskolan Ugglan	1
Förskolan Rosen.....	1
Innehållsförteckning	2
Organisation.....	3
Ekonomiska konsekvenser.....	3
Verksamhetens förutsättningar	4
Personal.....	4
Förskoleavdelningens mål är att ha två förskollärare och en barnskötare per avdelning.....	4
Lärarnas utbildning Andel (%) årsarbetare/heltidstjänst med pedagogisk högskoleutbildning/- examen.....	4
Övrig personal.....	5
Påverkansfaktorer	5
Materiella resurser	5
Årets händelser	7
Resultat.....	8
Analys	9
Framtiden	10

Organisation

Förskolans ledningsgrupp består av verksamhetschef, administrativ assistent, två specialpedagoger samt fyra rektorer som ansvarar för varsitt förskoleområde.

Västanfors förskoleområde består av två förskolor; Rosen och Ugglan. Förskolan Rosen består av sex avdelningar, varav tre avdelningar med barn i åldern 1–3 år och tre avdelningar med barn i åldern 3–5 år. Förskolan Ugglan består av fyra avdelningar, varav Ugglan har två avdelningar med barn i åldern 1–3 år och två avdelningar med barn i åldern 3–5 år. Västanforsområdets förskolor ligger i villaområden med närhet till skog, simbadet (ett grönområde vid vattnet med tillgång till grillplats), idrottsplats med skridskoåkning vintertid, Mariaskolan samt Centralstationen.

I rektors roll ingår att vara en pedagogisk ledare och att utföra administrativt arbete. Rektor har det övergripande ansvaret för att verksamheten bedrivs i enlighet med målen i läroplanen och skollagen. Rektor ansvarar också för det systematiska kvalitetsarbetet på förskolan, samt för den psykosociala och fysiska arbetsmiljön. Rektor ansvarar och genomför medarbetarsamtal, arbetsplatsträffar, föräldraråd, informationsmöte med nya vårdnadshavare och samverkar med de fackliga representanterna. Rektorer och verksamhetschefen träffas regelbundet för att diskutera gemensamma mål och regler för att behålla samsynen på förskolorna och för att sträva mot en likvärdig förskola.

Ekonomiska konsekvenser

Budgetansvaret ligger hos rektor. Vissa delar av budgeten, som till exempel kostnader för tolk, viss kompetensutveckling, resurspersoner och inventarier ligger i en central budget för förskolorna och fördelas enligt överenskommelse i ledningsgruppen efter behov.

Förskolorna har en ekonomisamordnare som sammankallar ekonomigruppen på förskolan. Ekonomigruppen består av en medarbetare per avdelning som tillsammans ser över behov och önskemål vid inköp på respektive förskola, både till inne- och utemiljöer. Gruppen träffas vid behov och ansvarar för inköp till både egen avdelning och gemensamt. Västanforsområdet har ett förråd för pedagogiskt förbrukningsmaterial som alla använder. Genom samsyn uppnås bättre utnyttjande av resurser. Alla på förskolan är ansvariga för att ekonomin hålls inom de ramar som ges. Förbrukningsmaterial, såsom engångshandskar, ökade kraftigt i pris under pandemin och ligger fortfarande på en hög nivå, vilket innebär ökad kostnad.

En omfördelning av budgetmedel och kostnader från förskolans centrala budget till respektive rektorsområde har genomförts. Vissa kostnader har följts av extra tilldelning i budget, till exempel för företagshälsovård, och vissa kostnader har tillkommit, till exempel personalkaffe och hyra av skrivare samt kostnad för utbildning i grundläggande brandskydd och hjärt- och lungräddning. Ökningen av kostnader på i stort sett samma budget som föregående år innebär att utrymmet för köp av pedagogiskt material, förändringar i miljön, litteratur med mera minskar.

Verksamhetens förutsättningar

Personal

Förskoleavdelningens mål är att ha två förskollärare och en barnskötare per avdelning

Västanforsområdet:

Förskoleenhet	Personalkategori	Antal i dagsläget
Rosen	Förskollärare	7
	Barnskötare	11
Ugglan	Förskollärare	5
	Barnskötare	7
Västanforsområdet sammantaget	Förskollärare	12
	Barnskötare	18

Lärarnas utbildning

Andel (%) årsarbetare/heltidstjänst med pedagogisk högskoleutbildning/- examen
Riktvärdet med två förskollärare per avdelning är 66,3 %

År	Förskola	%
2021	Rosen	38 %
	Ugglan	25 %
2022	Rosen	44 %
	Ugglan	33 %
2023	Rosen	38 %
	Ugglan	41 %

Personaltäthet

Redovisade uppgifter hämtas 15 september och 15 maj varje år.

Antal inskrivna barn per årsarbetare

Förskola	HT 2021	VT 2022	HT 2022	VT 2023
Rosen	4,8	5,3	4,4	5,5
Ugglan	4,3	5,6	5	5,7
Västanforsområdet	4,6	5,4	4,6	5,6

Övrig personal

Administrativ assistent 25 % till rektor

En resursassistent 100 % på Rosen

En resursassistent på 50 % vårterminen 2023 på Rosen

Tre tillsvidareanställda 100 % pool ska finnas stationerad i Västanforsområdet och täcker upp där behov finns. Under året har området haft två 100 % samt en pool som arbetat mindre på grund av sjukdom.

Språkassistenter på vissa språk, vid behov.

En måltidspersonal, 100 % på förskolan Rosen, anställd av kostservice

En måltidspersonal, 75 % på förskolan Ugglan, anställd av kostservice

Lokalvårdare, anställda av NVK, på Ugglan och Rosen.

Påverkansfaktorer

Hög frånvaro bland personal av olika anledningar. Nedsättning i tid, sjukdom/sjukskrivning kortare och längre perioder, vård av barn, studier, semester, föräldraledighet och annan frånvaro del av dag. Detta är naturliga orsaker till frånvaro samt att studier är positiva orsaker till frånvaro. Nedsättning i tid, föräldraledighet och semester är lagstadgade rättigheter till frånvaro.

Svårigheten att rekrytera vikarier med rätt kompetens är en utmaning och ibland kan en persons frånvaro täckas av flera olika personer under en tid. Inskolning sker året runt så barngrupperna är också föränderliga och förändring medför oro. Personalomsättning och föränderliga barngrupper skapar otrygghet både bland medarbetare, vårdnadshavare och barn. Rutiner påverkas också när det är nya personer som ska introduceras till rutinerna. Planeringstid försvinner då personalen behöver samverka för att täcka upp för frånvaro. Planering är viktig för att kunna bedriva undervisning. Verksamheten fokuserar på kärnverksamheten, de vardagliga aktiviteter som sker varje dag såsom måltider, lek, utevistelse, av- och påklädning med mera. Diskussioner har förts kring dessa aktiviteter och hur de kan bli undervisning samt vad personalen behöver göra, tillföra och tänka på för att alla stunder kan leda till lärande.

Materiella resurser

Alla avdelningar har en bärbar dator som ska underlätta den pedagogiska dokumentationen. Alla förskolor har tillgång till trådlöst nätverk, som dock strular en del.

Det finns en lärplatta per avdelning som är tillgänglig för barnen. Varje medarbetare har varsin lärplatta för dokumentation och systematiskt kvalitetsarbete.

Projektorer och projektordukar finns på varje avdelning för att lättare kunna använda dator och lärplatta i undervisningssyfte. Alla avdelningar har Apple-TV för att förenkla för barn och vuxna att söka information via dator, lärplatta och projektor.

Till förskolorna Rosen och Ugglan har andra teknikmaterial såsom Bluebots och förstoringsägg, Makey och Sphero köpts in.

Inom Västanforsområdets förskolor samordnas inköp för att kunna satsa på något dyrare, större lärandematerial som sedan roterar på avdelningarna. Gammalt blir nytt när verksamheten inte har haft det på ett tag.

För att arbeta med förtydligande pedagogik har varje avdelning två digitala bildramar, en i tamburen och en inne på avdelningen. Bildramarna ska ha bilder som visar hur en dag ser ut. Varje avdelning har tillgång till ett program som heter Widgit OnLine, ett bildstödsprogram som förenklar arbetet med att ta fram och publicera bilder till verksamheten. En personal per avdelning utbildats i Widgit OnLine.

Förskoleavdelningen har köpt språkmaterial till samtliga förskolor, så som handledning till Före Bornholmsmodellen, Familjen Kippin, språkpåsar, matematikmaterial, praxisalfabetskort till väggen samt planscher att göra memory eller bingo av.

Ständiga insatser genomförs för bättre ljudvolym i lokalerna. Ljudabsorberande tavlor finns på samtliga avdelningar, samtliga matbord har ljudabsorberande yta samt att möbeltassar sätts på fortlöpande när nya stolar köps in.

En medarbetare på Rosen samordnar provning av arbetskläder för vikarier för hela förskoleavdelningen, vilket underlättar för alla rektorer. Arbetskläder har köpts in för komplettering av vissa storlekar till förrådet.

Förskolan Rosen: Lokalerna är väl utformade för samarbete mellan avdelningarna. Dörrar finns mellan avdelningarna i lokalerna, inte bara med ingång från tamburerna. Öppna dörrar underlättar möjligheten för att hjälpa till vid behov. Mellan två av avdelningarna finns en vikhvägg mellan lekhallarna som kan dras undan så att det blir en stor lekhall av två mindre. Den stora lekhallen används vid aktiviteter där flera avdelningar på förskolan tillsammans deltar, på arbetsplatsträffar, möten med vårdnadshavare eller utbildningstillfällen.

Alla avdelningar har ett arbetsrum för personal som delar med grannavdelningen. Det möjliggör samarbete och kollegialt lärande samt en närhet till avdelningen från arbetsrummet, vilket kan frigöra extra spontan planeringstid då personalen snabbt kan komma ut på avdelningen vid behov.

Utemiljön består av tre olika gårdar. De olika gårdarna är anpassade till lek för barn i åldrarna 1–5 år. Under hösten genomfördes besiktning av alla utemiljöer av en extern firma. Resultatet visade på många brister, verksamheten fick stänga av lekutrustning med A-fel tills dessa blivit åtgärdade. I dagsläget är alla A-fel, förutom en lekställning på stora gården på Rosen, åtgärdade samt vissa B- och C-fel från besiktningen. Alla tre gårdarna har ett solskydd över sandlådan och markiser finns på de avdelningar som är mest solbelysta, vilket förbättrar innemiljön.

En avdelning har ett utesov där barnen sover året runt. Barn och medarbetare har nära till skogsområden och Västanfors IP där det finns möjlighet till skridskoåkning under säsong. I ett av de gemensamma rummen på förskolan finns ett bibliotek. Verksamheten försöker kontinuerligt att köpa in och fylla på med nya aktuella böcker. Alla barn kan låna böcker in till sin avdelning eller dröja sig kvar och läsa i förskolans bibliotek.

Förskolan Ugglan: Lokalernas utformning är bra och de gemensamma lekhallarna mellan 1–3-årsavdelningarna och 3–5-årsavdelningarna används gemensamt av barn och vuxna från båda avdelningarna. Detta leder till att medarbetare och barn lär känna varandra inför överlämning och underlättar samarbetet avdelningar emellan. Förskolan har ett gemensamt arbetsrum där personalen kan sitta tillsammans på sin planeringstid, för bättre arbetsmiljö och samarbete samt kollegialt lärande.

Utemiljön består av en stor gemensam gård, med lekredskap anpassade för alla barn, dock finns mer lekredskap som riktar sig till de äldre barnen. Även vid Ugglan framkom A-fel vid besiktning av utelekmiljön, vilket medförde avstängning av denna lekutrustning. Samtliga fel är numera åtgärdade.

Barn och medarbetare har tillgång till skog och andra naturområden alldeles utanför förskolans område, Västanfors IP där man kan åka skridskor under vinterhalvåret samt lekplatser inom gångavstånd. Förskolan har två utesovplatser för de barn som sover på förskolan. En positiv aspekt är att alla rum går att använda hela dagarna för barnen som inte sover, även under sovtiden efter lunch. Ugglan har solskydd över en av sandlådorna och två avdelningar har markiser för att därmed förbättra deras innemiljö.

Ugglan har också ett gemensamt bibliotek på förskolan. Skänkta och köpta böcker samt böcker från Kulturrådet har fyllt boklådor och bokhyllor. Miljön runt böckerna är utformad för att göra den mer inspirerande och lockande för barnen som går dit och lånar böcker.

Årets händelser

SKUA-handledarna (språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt) har träffat alla arbetslag för diskussion kring förbestämda uppgifter, frågor, lästa texter med mera.

Rektor har fokuserat på kollegialt lärande under året och sett till att det alltid getts tid till diskussioner kring förbestämda ämnen under planeringsdagar och arbetsplatsträffar. Vid några tillfällen har personalen delats upp i grupper på den egna förskolan och diskuterat med kollegor från andra arbetslag. Vid några tillfällen har arbetsplatsträffar genomförts gemensamt för blandade grupper från båda förskolorna. De kollegiala diskussionerna har bland annat utgått från texter om matematik från Skolverkets matematiklyft.

Tre tillsvidareanställda barnskötare går VAL-utbildning (vidareutbildning av lärare) och kombinerar arbete och förskollärostudier. Både på förskolan Rosen och Ugglan tas förskollärostudenter emot för verksamhetsförlagda utbildning, VFU. En medarbetare har under året gått handledarutbildning för att kunna ta emot VFU-studenter, vilket medför att det totalt finns fyra VFU-handledare inom Västanforsområdet.

TMO-utbildning (traumamedveten omsorg) har genomförts för ytterligare 15 personer under året. Utbildningen leds av Rädda Barnen och består av fem tillfällen fördelade på sex dagar, varav första tillfället är två heldagar. Totalt i Västanforsområdet har 25 medarbetare genomfört Rädda Barnens utbildningsinsats.

Ett nytt underlag för utvecklingssamtal har tagits fram och använts av samtliga. Samma underlag används vid övergång till förskoleklass.

Resultat

Kommunens förskolor deltog under tre terminer i en utbildningsinsats kring SKUA (språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt) i samarbete med Högskolan Dalarna. Till trots för insatsen är kunskapen väldigt varierande, vilket märks vid de tillfällen som SKUA-utvecklarna är ute i arbetslagen där personal framför att de är osäkra kring sin kompetens.

Kollegialt lärande är viktigt och det är lärorikt att se och höra från kollegor på andra förskolor. Enligt en utvärdering av verksamhetens arbetsmiljömål är detta ett positivt inslag för att få och ge tips och idéer. Det kollegiala lärandet är även ett forum för att få hjälp med problemlösning, våga lyfta det man är bra på, ta vara på allas kompetens genom att tala om att den finns, titta på varandras lärmiljöer och ta med goda exempel till den egna verksamheten. Arbetet har utgått från Skolverkets Matematiklyft samt de texter och filmer som personalen läst och sett. Rektor kopplade diskussionerna till matematik eftersom mycket nytt matematiskt material har tillkommit i verksamheten.

Personalen som studerar till förskollärare, både via VAL och genom VFU (verksamhetsförlagd utbildning) bidrar med ökad kompetens som tillförs i verksamheten och i alla möten inom det kollegiala lärandet. Under utbildningen träffar personalen andra studenter, läser litteratur, tar del av forskning samt gör uppgifter och examinationer som hela tiden tillför ny kunskap till både studenter och verksamheter.

Numera finns minst en person per avdelning som genomgått Rädda Barnens TMO-utbildning. TMO handlar om bemötande och förhållningssätt. Att flera medarbetare har genomfört utbildningen underlättar för återkommande reflektioner och diskussioner, till exempel på avdelningens gemensamma planeringstid. TMO-utbildningen är mycket uppskattad av de som genomfört den. TMO-utbildade medarbetare har bildat ett nätverk inom Västanforsområdet. Nätverket träffas två gånger per termin tillsammans med rektor och reviderar handlingsplanen för TMO som framtagits för att ständigt hålla arbetet med TMO aktuellt och levande. Nätverket reviderar planen för aktiva åtgärder där TMO ingår för att koppla ihop olika områden som verksamheten arbetar med. Underlaget har fått mycket positiv respons och ger en helhetsbild av barnens utveckling med fokus på lärande och förmågor istället för personliga egenskaper. Personalen och vårdnadshavarna är också positiva.

Rektor har muntligt gett feedback till samtliga avdelningar utifrån det systematiska kvalitetsarbetet under planeringsdagarna.

Analys

SKUA-utbildningen löpte över tre terminer. Eftersom några medarbetare deltog hela tiden, några en termin och andra inte alls, är kunskapen väldigt skiftande. Detta medför att en samsyn saknas och det är svårt att ha diskussioner om och planera undervisningstillfällen samt utforma miljöer.

Det är bra och viktigt att få tid att diskutera med kollegor. Medarbetarna ser bra saker, inte bara det som känns negativt vid frånvaro, utan kan sätta ord på det som görs bra och det de ska vara stolta över. Det finns mycket kompetens och erfarenhet bland medarbetarna på förskolorna, men en struktur för att frigöra tid för samtal och delge kompetensutbyte behövs, även utanför det egna arbetslaget samt med kollegor på en andra förskolor. Pedagogiska diskussioner är viktiga för att utveckla verksamhet och undervisning. När grupper blandas får varje arbetslag ta del av flera olika tips att ta med tillbaka till det egna arbetslaget. Många nya tankar tillförs utifrån. När verksamheten får nytt material kan det vara bra att medvetet gå igenom vad det är för att säkerställa att används på ett bra sätt och leder till undervisning och lärande. En medvetenhet om materialet och vad man kan göra med det samt hur det kan introduceras för barnen. Matematik är nära kopplat till språk.

Studenter tar del av ny forskning via sina studier, som därefter kan delges medarbetarna på förskolan. Studenterna får, genom frågor, alla att medvetet reflektera över vad medarbetarna gör och varför samt möjligheten att jämföra med andra förskolor i andra kommuner och därigenom konstatera att medarbetarna i Fagersta har mycket att vara stolta över. Möjligheten att kombinera studier med arbete ger förhoppningsvis kommunen som arbetsgivare ytterligare utbildade förskollärare inom några år, vilket är mycket värdefullt. Genom att behålla kompetens och erfarenhet och bidrar det till vidareutveckling av verksamheten.

Fler utbildade medarbetar i TMO ger en större förståelse och medvetenhet kring bemötande och förhållningssätt. Medarbetarna försöker oftast hitta lösningar snarare än se problem med barnens agerande, vilket även gäller möten mellan kollegor vårdnadshavare. Utbildningen ger en större förståelse för att ett agerande kan ha en förklaring. När varje avdelning har minst en person med denna kompetens förs diskussioner närmare verksamhet och barngrupp och diskussioner förs oftare om hur personalen kan möta barnet och våga prova annat istället för att konstatera att det är som det är. Ju fler som utbildas, desto gynnsammare blir chanserna att inkludera det i avdelningens verksamhet. Handlingsplanen och återkommande nätverksmöten ger möjlighet att påminnas och planera för att prata om TMO-arbetsätt, förhållningssätt och bemötande i så många sammanhang som möjligt, till exempel genom olika övningar på arbetsplatsträffar.

Det är bra att alla förskolor och förskoleklass har ett likvärdigt underlag. Oavsett förskola så är materialet känt, även efter övergången till förskoleklass. Underlaget introducerades med tydliga instruktioner och konkreta exempel, vilket gör det enklare att kunna ta till sig. Verksamheten behöver utvärdera, då det alltid finns ämnen att diskutera och eventuellt ändra på. Förskoleklass kommer också att få lämna synpunkter om hur de nya underlagen upplevs.

Framtiden

Västanforsområdet vill under året fortsätta sträva efter att bibehålla en god hög kvalitet.

En omorganisation har skett inom utbildningsförvaltningen och nya verksamhetschefer för respektive förskola och grundskola har tillsatts. Ny rektor för Per Olsområdet tillträdde i augusti.

Rutiner har uppdaterats kring det digitala arbetet. Alla lärplattor och telefoner har installerats om och appar ska nu administreras centralt och tillföras till de enheter enligt överenskommelse och behov. Rutinen införs för att säkerställa säkerheten kring vilka appar som används samt med hänsyn till GDPR.

Kompetenshöjning i språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt fortgår. SKUA-utvecklarna kommer fortsätta delta i verksamheten och ha reflekterande samtal med varje arbetslag kopplat till SKUA. Verksamheten kommer att fokusera på kärnverksamhet och vad som kan göras i de vardagliga aktiviteterna för att medvetet utmana språk- och kunskapsutvecklingen. I arbetet ingår att utforma de pedagogiska miljöerna så att de visar flera språk, inte bara det svenska språket samt hur personalen kan utmana språkutvecklingen i matematikundervisningen. Utbildningsmaterial med flera moduler som utgår från boken *Mångfaldens förskola* ska köpas in till alla medarbetare och användas som underlag för gruppdiskussioner.

Västanforsområdets förskolor kommer att ha tillgång till en egen SKUA-utvecklare då en förskollärare kommer utbilda sig.

TMO-arbetet kring förhållningssätt och bemötande ska fortsätta. Genom nätverk, handlingsplaner och diskussioner i arbetslag ska personalen se möjligheter att möta varje barn utifrån vad de varit med om och inte utgå ifrån att något är fel.

Förskolans personal har även under kommande år fyra planeringsdagar för kollegialt lärande med fokus på språkutveckling, planering av undervisning och reflektionstid.

Medarbetarna som studerar till förskollärare fortsätter sina studier och studenter kommer ut på VFU till båda förskolorna.

Arbetsmiljöarbetet fortsätter. Arbetsmiljömålen för respektive förskola har utvärderats och nya ska upprättas för kommande år.

Fagersta, 2023-07-19

Anna-Maja Holst

Rektor